

Sygn. akt VI U 1016/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołań: **K. B.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. :**

- z dnia 5 lutego 2018 r. nr (...);

- z dnia 5 lutego 2018 r. nr (...);

- z dnia 16 lutego 2018 r. nr (...);

w sprawie: **K. B.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

z udziałem : **S. P., W. N.**

i Ł. Z. (1)

o podleganie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

I oddala odwołania;

II zasądza od K. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. kwotę 540 (pięćset czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 5 lutego 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. stwierdził podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne :

- S. P. (podlegającego ubezpieczeniom jako

pracownik K. B.) w kwietniu 2014r.,

- W. N. (podlegającego ubezpieczeniom jako

pracownik K. B.) w lutym, kwietniu i sierpniu

2016r.

Decyzją z dnia:

- 16 lutego 2018r. dotyczącą J. Ś.,
- 15 lutego 2018r. dotyczącą K. S.,
- 8 lutego 2018r. dotyczącą U. K.,
- 12 marca 2018r. dotyczącą K. P. (1),
- 12 marca 2018r. K. P. (2)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. stwierdził, że osoby te jako osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia u płatnika składek K. B. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach wskazanych w tych decyzjach oraz określił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne we wskazanych w sentencjach tych decyzji okresach.

Decyzją z dnia 16 lutego 2018r. ZUS Oddział w B. stwierdził, że Ł. Z. (2) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia na rzecz K. B. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym t.j. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 24.09.2016r. do 30.09.2016r. oraz ustalił, że podstawa wymiaru składek Ł. Z. (1):

I z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o świadczenie usług na

rzecz K. B. wynosi:

1) za miesiąc 10/2016:

- na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne t.j. emerytalne, rentowe i wypadkowe – 1108zł 33 gr;
- na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne – 1775 zł 21 gr;

II z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę wynosi:

1) za miesiąc 12/2016:

- na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne, t.j. emerytalne, rentowe i wypadkowe – 5945 zł 80gr;
- na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne – 5130 zł 63 gr.

W uzasadnieniach decyzji dotyczących S. P. i W. N. organ rentowy wskazał, że osoby te wykonywały pracę - na podstawie umów o dzieło zawartych z siostrzaną firmą (...) S.A. - na rzecz pracodawcy, z którym pozostawali w stosunku pracy, t.j. na rzecz K. B.. W konsekwencji pracodawca K. B. miał obowiązek uwzględnienia w podstawie wymiaru składek S. P. i W. N. również przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania przez nich pracy na podstawie umów o dzieło, zgodnie z art. 8 ust. 1 i ust. 2 , art. 18 ust. 1 i 2 , art. 18 ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października

1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz zgodnie z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W uzasadnieniach decyzji dotyczących J. Ś., K. S., U. K., K. P. (1) i K. P. (2) organ rentowy ustalił, że osoby te zawarły z K. B. umowy o dzieło w okresach co do których zaskarżone decyzje stwierdzały podleganie przez nich obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (nie posiadając w tych okresach innych tytułów ubezpieczenia), które jednak organ rentowy zakwalifikował jako umowy o świadczenie usług, gdyż wykonywane na podstawie tych umów czynności nie miały charakteru przynoszącego konkretny rezultat, lecz były realizowane w ramach umów starannego działania. W związku z tym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 2, art. 18 ust. 3 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoby te podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a przychody uzyskane przez nie z tytułu wykonywania tych umów stanowiły podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

W uzasadnieniu decyzji dotyczącej Ł. Z. (1) (...) Oddział w B. ustalił, iż osoba ta zawarła z K. B. umowę o dzieło na łączny okres od 19.09.2016r. do 30.09.2016r., a z treści umów nazwanych „o dzieło” oraz zeznań płatnika składek wynikało, że wykonywane czynności nie miały charakteru przynoszącego konkretny rezultat, ale były realizowane w ramach umów starannego działania. Czynności te zakwalifikował organ rentowy jako czynności wykonywane na podstawie umowy o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.). Organ ten ustalił ponadto, że w okresie od 19 września 2016r. do 23 września 2016r. Ł. Z. (2) posiadał inny tytuł do ubezpieczeń społecznych zwalniający z obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o świadczenie usług na rzecz K. B..

Wobec powyższego Ł. Z. (2) – w ocenie organu rentowego - powinien być zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług u K. B. w okresie od 24 września do 30 września 2016r. W oparciu o „Zestawienie ustalonych w czasie kontroli podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne” (załącznik nr 2 do protokołu kontroli) organ rentowy ustalił podstawy wymiaru składek Ł. Z. (1) z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy o świadczenie usług za miesiąc 10/2016.

Ponadto organ rentowy ustalił, że w wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Ł. Z. (2), wykonując pracę na podstawie umowy o dzieło zawartej z siostrzaną firmą (...) S.A., wykonywał tę pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostawał w stosunku pracy t.j. na rzecz K. B.. Konsekwencją powyższego pracodawca ten miał obowiązek uwzględnienia w podstawie wymiaru składek Ł. Z. (1) również przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania przez ubezpieczonego pracy na podstawie umowy o dzieło. W związku z tym w oparciu o „Zestawienie ustalonych w czasie kontroli podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne” (załącznik nr 2 do protokołu kontroli) organ rentowy ustalił podstawy wymiaru składek Ł. Z. (1) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek K. B. z uwzględnieniem przychodów uzyskanych przez ubezpieczonego z tytułu umowy o dzieło zawartej z siostrzaną firmą, a wykonywanej na rzecz pracodawcy t.j. K. B. za miesiąc 12/2016. Jako podstawy prawne decyzji dotyczącej Ł. Z. (1) organ rentowy wskazał art. 83 ust. 1, pkt 1 i 3, w związku z art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 9 ust. 1, 1a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 2, art. 8 ust. 1, 2 a, art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1 ust. z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 109 ust. 2, art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2008r. Nr 78, poz. 465 ze zm.)

W odwołaniach od decyzji z dnia 5 lutego 2018 r. dotyczących S. P. i W. N. płatnik składek K. B. zarzucił tym decyzjom :

1) naruszenie przepisów prawa materialnego :

- art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, iż osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę u odwołującego, wykonując umowy o dzieło zawarte z podmiotem

trzecim wykonywały pracę na rzecz pracodawcy, podczas gdy prawidłowa ocena stanu faktycznego prowadzi do wniosku, iż rezultat wykonywanej umowy o dzieło w postaci dokumentów transportowych, w tym ADR przewożonego odpadu, był sporządzany tylko i wyłącznie na potrzeby wymaganego odrębnymi przepisami raportu ADR dla podmiotu zlecającego dzieło i w żadnym wypadku nie może być uznany za wykonywanie pracy na rzecz odwołującego;

- art. 83 ust. 1 pkt 1 lit. 3 w zw. z art. 8 ust. 1, 2a oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 109 ust. 2 oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa o dzieło zawarta z podmiotem trzecim stanowi podstawę do objęcia wykonawcy ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi i wypadkowym u pracodawcy, z którym ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy;

2) błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną wybiórczo, wbrew zasadom logiki, polegającej na pełnym pominięciu, iż rezultat wykonywanych umów o dzieło zawartych z podmiotem trzecim nie jest w żadnym razie wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy, gdyż rezultatem umów o dzieło była dokumentacja transportowa ADR sporządzana tylko i wyłącznie na potrzeby zlecającej dzieło spółki.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wnosił w swoich odwołaniach o zmianę tych dwóch decyzji i ustalenie że osoby zainteresowane z tytułu zawartych z podmiotami trzecimi umów o dzieło nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, wypadkowemu i zdrowotnemu jako pracownicy odwołującego i nie zwiększa się tym samym podstawy wymiaru składek z w.w. tytułów.

W odwołaniach wniesionych od decyzji dotyczących J. Ś., K. S. K. K., K. P. (1) i K. P. (2), płatnik składek zarzucił tym decyzjom:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 627 K.c. w zw. z art. 65 § 2 K.c. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że zawarte z zainteresowanymi umowy są umowami o świadczenie usług, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego zebranego w sprawie wskazuje, iż zawarte umowy spełniały warunki charakterystyczne dla umów o dzieło;

- art. 734 K.c. w zw. z art. 750 K.c. w zw. z art. 65 K.c., poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowy zawarte przez strony są umowami o świadczenie usług, podczas gdy umowy te mają charakter umów o dzieło, o czym świadczy również cel te same umowy i zgodny zamiar stron ją zawierających oraz sposób ich wykonania;

- art. 83 ust. 1 pkt 1 lit. 3 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowy nazwane przez strony umowami o dzieło stanowią podstawę do objęcia wykonawców ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowym i wypadkowym;

2) błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na pełnym pominięciu dla oceny charakteru zawartych umów faktu, iż były to umowy rezultatu, indywidualizujące dzieła w sposób umożliwiający weryfikację jakości i kontroli dzieła pod kątem ewentualnych wad, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, iż wykazywały one cechy charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług, a nie umów o dzieło.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wnosił o zmianę zaskarżonych odwołaniami decyzji i ustalenie, że płatnik składek i osoby zainteresowane łączyły, zgodnie z wolą stron i ich pisemnymi potwierdzeniami, umowy o dzieło, w związku z czym osoby zainteresowane z tytułu zawartych z Przedsiębiorstwem (...) umów o dzieło nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym i wypadkowemu.

W odwołaniu od decyzji z dnia 16 lutego 2018 r. dotyczącej Ł. Z. (1) odwołujący się K. B. zarzucił tej decyzji :

1) naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci :

- art. 627 k.c. w zw. z art. 65 § 2 kc poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że zawarta z zainteresowanym umowa jest umową o świadczeniu usług, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego zebranego w sprawie wskazuje, iż zawarte umowy spełniały warunki charakterystyczne dla umów o dzieło,
- art. 734 kc w zw. z art. 750 kc zw. z art. 65 § 2 kc, poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa zawarta przez strony jest umową o świadczenie usług, podczas gdy umowa ta ma charakter umowy o dzieło, o czym świadczy również cel tejże umowy i zgodny zamiar stron ją zawierających oraz sposób jej wykonania,
- art. 83 ust. 1 pkt lit. 3 w zw. z art. 6 ust 1 pkt 4 oraz art. 13 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że umowa nazwana przez strony jako umowa o dzieło stanowi podstawę do objęcia wykonawcy ubezpieczeniami społecznymi; emerytalnym, rentowym, wypadkowym;

2) błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny charakteru zawartych umów faktu, iż były to umowy rezultatu, indywidualizujące dzieło w sposób umożliwiający weryfikację jakości i kontroli dzieła pod kątem jego ewentualnych wad, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, iż wykazywały one cechy charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług a nie umów o dzieło.

Z ostrożności skarżący zarzucił też naruszenie art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, iż osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę u odwołującego, wykonując umowy o dzieło zawarte z podmiotem trzecim wykonywała pracę na rzecz pracodawcy, podczas gdy prawidłowa ocena stanu faktycznego prowadzi do wniosku, iż z rezultatu wykonanej umowy o dzieło korzystał podmiot zlecający i jako taki nie może być uznany za wykonanie pracy na rzecz odwołującego.

W oparciu o powyższe zarzuty odwołujący wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że powodowego płatnika i osobę zainteresowaną Ł. Z. (1) łączyły, zgodnie z wolą stron i ich pisemnym potwierdzeniem, umowy o dzieło, w związku z czym osoba zainteresowana z tytułu zawartych z Przedsiębiorstwem (...) umów o dzieło nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wnosił o ich oddalenie i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu prezentowanych stanowisk procesowych organ ten powoływał argumentację przedstawioną uprzednio w zaskarżonych decyzjach.

Zarządzeniami z dnia 4 czerwca 2018r. sprawy o sygnaturach akt VI U : 1018/18, 1128/18; 1132/18; 1138/18, 1270/18, 1280/18 oraz 1283/18 zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VI U 1016/18.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje :

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż merytoryczny zakres rozpoznania wyżej wskazanych spraw został ograniczony w wyniku cofnięcia przez K. B. jego odwołań wniesionych w sprawach VI U 1128/18, VI U 1132/18, VI U 1270/18, VI U 1280/18 oraz VI U 1283/18 (pismo procesowe pełnomocnika powoda z dnia 13 marca 2019 r. – k. 88 a.s.). W związku z tym wydanym na rozprawie postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 355 § 1 K.p.c. umorzył postępowanie w sprawach z odwołań od decyzji dotyczących stron : J. Ś., K. S., U. K., K. P. (1) i K. P. (2).

Zatem merytorycznemu rozpoznaniu podlegały odwołania K. B. wniesione w sprawach o sygnaturach akt : VI U 1016/18 (dotyczącej S. P.), VI U 1018/18 (dotyczącej W. N.) oraz VI U 1138/18 (dotyczącej Ł. Z. (1)).

W tym zakresie sporu Sąd Okręgowy ustalił, że :

- w dniu 29 marca 2013 r. K. B. (prowadzący pozarolniczą działalność pod firmą Przedsiębiorstwo (...) w B.) zawarł ze S. P. umowę o pracę na czas nieokreślony i na mocy postanowień tej umowy S. P. został zatrudniony na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych w pełnym wymiarze czasu pracy;

- w dniu 31 grudnia 2009 r. K. B. zawarł z W. N. umowę o pracę na czas określony od 4 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r., na mocy której W. N. został zatrudniony na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Strony tej umowy zawarły też kolejną umowę o pracę z dnia 1 stycznia 2014 r., aneksowaną następnie aneksem z dnia 14 kwietnia 2017 r.;

- w dniu 3 października 2016 r. K. B. zawarł z Ł. Z. umowę o pracę na czas określony od 3 października 2016 r. do 30 września 2019 r., na mocy której Ł. Z. (2) zatrudniony został na stanowisku kierowcy pojazdów ciężarowych w pełnym wymiarze czasu pracy (dowód : umowy o pracę i aneks do umowy o pracę w aktach organu rentowego).

W dniu 1 marca 2014 r. sporządzona została pomiędzy stronami K. B. i S. P. umowa o dzieło i według jej postanowień S. P. zobowiązał się wykonać dzieło polegające na wykonaniu dokumentacji ADR oraz na przygotowaniu dokumentacji do przewozu towarów _ ADR, w okresie od 1 marca do 31 marca 2014 r. za wynagrodzeniem brutto 69 zł 35 gr (dowód : kserokopia umowy o dzieło k. 36 a.s.).

(...) SA z siedzibą w B. zawarła z W. N. 3 umowy o dzieło :

- z dnia 4 stycznia 2016 r., na mocy której W. N. zobowiązał się wykonać dzieło polegające na wykonaniu dokumentacji ADR w okresie od 4 stycznia 2016 r. do 30 stycznia 2016 r. za wynagrodzeniem 65 zł 54 gr;

- z dnia 1 marca 2016 r., na mocy której W. N. zobowiązał się wykonać dzieło w postaci dokumentacji transportowej ADR w okresie od 1 marca 2016 r. do 31 marca 2016 r. za wynagrodzeniem 22 zł 70 gr;

- z dnia 1 lipca 2016 r., na mocy której W. N. zobowiązał się wykonać dzieło w postaci dokumentacji transportowej ADR w okresie od 1 lipca 2016 r. do 31 lipca 2016 r. za wynagrodzeniem 6 zł 40 gr.

(dowody: kserokopie umów o dzieło k. 33 – 35 a.s.).

(...) SA z siedzibą w B. zawarła w dniu 19 września 2016 r. z Ł. Z. umowę o dzieło, na mocy której Ł. Z. (2) zobowiązał się wykonać dzieło polegające na sporządzeniu KPO do przewożonych odpadów w 9/2016 z uwzględnieniem przepisów ADR, w okresie od 19 września 2016 r. do 30 września 2016 r. za wynagrodzeniem 1900 zł (dowód : kserokopia umowy o dzieło z 19.09.2016 r., niepodpisana przez strony).

Strona S. P. nie rozpoznał swojego podpisu na kserokopii umowy o dzieło z dnia 1 marca 2014 r. ale przyznał, iż z tytułu tej umowy otrzymał wynagrodzenie we wskazanej w jej § 5 wysokości 69 zł 35 gr. Okoliczność otrzymania tej kwoty w kwietniu 2014 r. od zlecającego wykonanie dzieła ((...) SA) potwierdza dodatkowo tabela 2 zestawienia sporządzonego przez organ rentowy w toku kontroli (k. 5 akt organu rentowego dołączonych do sprawy VI U 1016/18). Wykonywanie dokumentacji ADR stanowiło zawsze obowiązek pracowniczy kierowców zatrudnionych przez powodowego płatnika. Płatnik K. B. wystawiał na przewóz dokonany przez S. P. (którego dotyczyła powyższa umowa o dzieło) fakturę na rzecz (...) SA, która uregulowała tę fakturę. Przewóz ten odbywał się pojazdem firmy (...) (dowody : przesłuchanie S. P. – e-protokół rozprawy k. 116 i skrócony protokół rozprawy – k. 111-114 a.s.).

Jeśli chodzi o umowy o dzieło zawarte pomiędzy (...) SA a W. N., to podpisana została przez te strony umowa o dzieło z dnia 4 stycznia 2016 r., natomiast umowy o dzieło z 1 marca 2016 r. oraz 1 lipca 2016 r. nie zostały przez te strony podpisane, jednak zostały one wykonane i W. N. wypłacone zostały wynagrodzenia przewidziane w § 5 tych trzech umów (dowód: tabela nr 2 do zestawienia sporządzonego w toku kontroli u powodowego płatnika - k. 5 akt ZUS

dołączonych do sprawy VI U 1018/18; przesłuchanie strony W. N. – e-protokół rozprawy k. 116 i skrócony protokół rozprawy – k. 114).

Ł. Z. (2) oraz (...) SA z siedzibą w B. zawarli umowę o dzieło w okresie od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., na mocy której Ł. Z. (2) otrzymał wynagrodzenie w wysokości 793 zł 57 gr wypłacone w grudniu 2016 r.

Wprawdzie umowa o dzieło za okres od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. nie zachowała się, ale jej wykonania oraz dokonanej wypłaty wynagrodzenia strona Ł. Z. (2) nie kwestionował (e-protokół rozprawy – k. 116 i skrócony protokół rozprawy k. 114 – 115 a.s.). Co istotne, fakt zawarcia takiej umowy i wypłaty wynagrodzenia w grudniu 2016 r. w kwocie 793 zł 57 gr potwierdzało „ Zestawienie osób zatrudnionych na podstawie umów o dzieło w (...) spółka akcyjna wykonujących pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy t.j. PW (...) (w aktach ZUS dotyczących decyzji wydanej na Ł. Z. (1) oraz w protokole kontroli dołączonym do akt – k. 109-114).

Na podstawie tej umowy o dzieło Ł. Z. (2) wykonywał dokumentację ADR w ten sam sposób jak robili to S. P. i W. N. (przesłuchanie tego powoda na rozprawie).

Spór w sprawach z odwołań K. B. od decyzji dotyczących S. P. i W. N. dotyczył tego czy osoby te – będąc pracownikami powoda – wykonywały pracę na podstawie umów o dzieło zawartych ze Spółką Akcyjną (...) na rzecz swojego pracodawcy. Także częściowo tej kwestii dotyczyła decyzja odnosząca się do powodowego płatnika i Ł. Z. (1), w szczególności w zakresie umowy o dzieło, na podstawie której (...) wypłacił Ł. Z. wynagrodzenie w grudniu 2016 r. w kwocie 793 zł 57 gr.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż przedmioty umów o dzieło realizowanych przez S. P., W. N. i Ł. Z. (1) (umowa z grudnia 2016 r.) dotyczyły „ dzieł ” w postaci sporządzenia dokumentacji (...), ściśle związanej z przewozami wykonywanymi przez te osoby w ramach ich obowiązków pracowniczych, wynikających z łączących ich z K. B. umów o pracę. Przewozili oni bowiem materiały na polecenie pracodawcy i przewóz ten wykonywany był pojazdami pracodawcy. S. P., W. N. i Ł. Z. (2) potwierdzili w czasie składania swoich zeznań, iż sporządzanie dokumentacji ADR należało do ich obowiązków pracowniczych jako kierowców – pracowników K. B. (prowadzącego firmę P.W. (...)). Zatem nie budziło żadnych wątpliwości, iż przy tego rodzaju stanach faktycznych rozpoznawanych spraw umowy o dzieło, (będące w istocie umowami o świadczenie usług w ramach których sporządzana była dokumentacja dotycząca przewozu) były wykonywane na rzecz powoda i to on był beneficjentem tych umów.

S. P., W. N. i Ł. Z. (2), wykonując te umowy, realizowali je w interesie i na rzecz powoda. Bez wypełnienia właściwej dokumentacji (...) przewóz nie mógłby zostać dokonany, a zatem sporządzając tę dokumentację pracownicy K. B. działali w jego interesie i na jego rzecz. Za tego rodzaju czynności wynagradzani też byli przez pracodawcę – K. B..

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 300) za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia , albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Zatem przychody uzyskane przez te osoby na podstawie powyższych umów o dzieło powiększały podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne, o czym w pełni właściwie orzekł w zaskarżonych decyzjach organ rentowy.

Stosownie do przepisu art. 18 ust. 1, 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 1949) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z wyjątkiem

składników wynagrodzenia wymienionych w § 2 powołanego wyżej rozporządzenia. W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków.

Zgodnie z art. 18 ust. 1a powołanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w przypadku osób wykonujących pracę na podstawie umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy o dzieło.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Stosownie do art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1510) do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób. Ponadto podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych. Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną.

Zgodnie z § 2 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych dla każdego ubezpieczonego, którego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, płatnik składek w raporcie lub imiennym raporcie miesięcznym korygującym oraz w deklaracji i deklaracji rozliczeniowej korygującej uwzględnia należne składki na ubezpieczenia społeczne od wszystkich dokonanych lub postawionych do dyspozycji ubezpieczonego wypłat - od pierwszego do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, którego deklaracja dotyczy - stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, z uwzględnieniem ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. do wysokości rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe).

Mając na uwadze powyższe ustalenia i argumenty Sąd Okręgowy oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. odwołanie K. B. w wyżej wskazanym zakresie.

Decyzja dotycząca Ł. Z. (1) częściowo dotyczyła też spornej między powodem a pozwanym kwestii kwalifikacji umowy z dnia 19 września 2016 r. (k. 1 akt ZUS), według której Ł. Z. (2) zobowiązał się wykonać na rzecz K. B. „ dzieło polegające na : sporządzeniu KPO do przewożonych odpadów 09/2016 z uwzględnieniem przepisów ADR”. W szczególności spór ten dotyczył kwalifikacji normatywnej tej umowy: powód twierdził, że była to umowa o dzieło (zgodnie z jej nazwą i wolą stron), a pozwany organ rentowy uznawał tę umowę za umowę o świadczenie usług, do której z mocy przepisów Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy o zleceniu (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej).

Na wstępie rozważań co do kwalifikacji prawnej łączącej odwołującego z Ł. Z. umowy o dzieło z dnia 19.11. 2016 r. należy wskazać, iż w doktrynie i judykaturze dzieło (w rozumieniu art. 627 kodeksu cywilnego) określane jest jako rezultat pracy fizycznej lub umysłowej, materialny lub ucieleśniony materialnie, mający cechy pozwalające uznać go za przedmiot świadczenia przyjmującego zamówienie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2003 r., II CKN 269/01, OSNC 2004, Nr 9, poz. 142 i z dnia 5 marca 2004 r., I CK 329/03, niepubl.). Wykonanie dzieła najczęściej przybiera więc postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian w rzeczy już istniejącej czyli jej naprawienia, przerobienia lub uzupełnienia. Poza rezultatem materialnym dzieło może jednak powstać także w postaci niematerialnej, która może, lecz nie musi być ucieleśniona w jakimkolwiek przedmiocie materialnym, byle zostały utrwalone w postaci poddającej się ocenie ze względu na istnienie wad lub gdy można uchwycić istotę

osiągniętego rezultatu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2012 r., II UK 125/12, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1999 r., IV CKN 152/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 63). Można też spotkać pogląd, iż cechą dzieła jest to, że z chwilą ukończenia nabywa autonomiczną wartość w obrocie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 10 października 2012 r., III AUa 698/12). W umowie o dzieło istotne jest osiągnięcie zindywidualizowanego rezultatu określonych prac. Nie można mówić o rezultacie pracy fizycznej lub umysłowej, materialnym lub ucieleśnionym materialnie, mającym cechy pozwalające uznać go za przedmiot świadczenia przyjmującego zamówienie, przy czynnościach w istocie starannego działania.

Przenosząc powyższe uwagi na płaszczyznę sporu dotyczącego umowy z dnia 19 września 2016 r. wskazać należy, iż sporządzenie dokumentacji dotyczącej przewozu odpadów w danym miesiącu nie może być uznawane – wbrew stanowisku powoda – za rezultat adekwatny dla umowy o dzieło. Są to bowiem w istocie czynności powtarzalne, polegające na wypełnianiu dokumentów przewozowych, które mogą być wyłącznie kwalifikowane jako usługi (będące przedmiotem umowy starannego działania). W wyniku tych czynności nie powstaje żadne dzieło w rozumieniu art. 627 i nast. K.c. Przedmiotem tej umowy były czynności, a nie ich wynik. Podkreślić należy, iż z zeznań stron - pracowników wynikało, iż tego rodzaju czynności należały także do ich obowiązków pracowniczych (w czasie gdy wiązały ich z powodem umowy o pracę).

W tym stanie rzeczy stanowisko organu rentowego, przedstawione w uzasadnieniu decyzji dotyczącej Ł. Z. (1) w tej jej części, która dotyczyła podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w miesiącu październiku 2016 r., było zgodne z powołanymi w zaskarżonej decyzji przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z powyższych motywów na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2 i art. 18 ust. 3 i art. 20 ust. 1 ustawy systemowej oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych odwołanie K. B. od tej części decyzji także podlegało oddaleniu.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 § 1 i § 3 K.p.c. w związku z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 265) obciążył powoda jako stronę przegrywającą spory kosztami procesu strony przeciwnej, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego tej strony (radcy prawnego) ustalone według stawek minimalnych adekwatnych do wartości przedmiotu sporu, które w sprawach dotyczących Ł. Z. (1) wynosiła 180 zł (w.p.s. - 621 zł 53 gr), w sprawie dotyczącej S. P. 90 zł (w.p.s. - 396 zł 80 gr) i w sprawie W. N. 270 zł (w.p.s. - 1035 zł 17 gr).